

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 51584-03-12

המערער

המוסד לביטוח לאומי

המשיב

אפרים נתנוב

לפני: הנשיאה נילי ארד, סגן הנשיאה יגאל פליטמן, השופטת ורדה וירט - ליבנה

בשם המערער - עו"ד רולן ספז

בשם המשיב - עו"ד משה רוט

פסק דין

סגן הנשיאה יגאל פליטמן

1. לפנינו ערעור, לאחר מתן רשות הערעור, על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו (השופטת נטע רות; בי"ל 48651-12-10), בו התקבל ערעורו של המשיב על החלטת הוועדה הרפואית לעררים (נפגעי עבודה) מיום 21.10.2010 (להלן - הוועדה), אשר קבעה לו 5% נכות לצמיתות.

2. המשיב נפגע בשמיעתו במהלך עבודתו כרפד בתעשייה האווירית, שם הוא עובד מאז שנת 1978. הליקוי בשמיעתו הוכר על ידי המערער (להלן - המוסד) כמחלת מקצוע. ועדה רפואית מדרג ראשון קבעה למשיב 5% נכות יציבה בשל הליקוי בשמיעתו.

3. לפני הוועדה מושא בקשה זו עמדה, בנוסף לכלל החומר הרפואי בעניינו של המשיב, בדיקת שמיעה מיום 7.5.2009, שעל פיה נקבעה נכותו של המשיב בוועדה מדרג ראשון, וכן בדיקת שמיעה מיום 25.7.2010 שהציג בפניה המשיב במועד הדיון. הוועדה בדקה את המשיב, וקבעה כך:

"בבדיקה: תופיות תקינות. מגיב לקולן בצורה תקינה. בהיותו בוועדה נוהלה שיחה בקול רגיל לחלוטין בסביבות 20-25 דציבל ללא קושי, מחזיק ברשיון נהיגה עד 15 טון אינו מרכיב מכשיר שמיעה. בדיקת שמיעה מיום 07/05/09 תדרי זיבור עד 1500 הרץ, 10-5 דציבל, לאחר מכן ליקוי חז ב-2000 הרץ, 3000 הרץ, 4000 הרץ. SRT 10-15 דציבל בשתי האוזניים, דיסקרמנציה אוזן ימין 88% אוזן שמאל 92% בגובה של 50 דציבל. גם בבדיקות ב-2006, 2007, 2009 מדובר בבדיקות שעד 4000 הרץ, השמיעה היא 20 דציבל וב-7000 הרץ השמיעה עד 30 דציבל. בבדיקת שמיעה מיום 25/03/08 – SRT 15 דציבל בשתי האוזניים, דיסקרמנציה 92% בשתי האוזניים. לעומת זאת בבדיקה עדכנית מיום 25/07/10 כלומר בדיקה לאחר שנה מהבדיקה הקודמת אשר בה השמיעה בתדרי זיבור היה בין 10-5 דציבל, בבדיקה אחרונה

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 51584-03-12

כלומר אחרי שנה השמיעה בתדרי דיבור נמצאת ב-20 דציבל, כלומר תוספת של עוד 15 דציבל בכל התדרים לעומת הבדיקה הקודמת, SRT און ימין 25 דציבל און שמאל 20 דציבל, דיסקרמנציה 84% בשתי האוזניים, באון ימין בגובה של 60 דציבל ובאון שמאל בגובה של 55 דציבל".

הוועדה סיכמה את הדיון כך:

"הוועדה דוחה את ערר התובע ומסתפקת להשאיר את הנכות שנקבעה בוועדה מדרג I שבה נקבע לתובע נכות בשיעור 5% לפי סעיף 172(ב)2 מיום 07/05/09. הנ"ל התחיל לעבוד משנת 1978 כלומר 32 שנה. עד לפני 4-5 שנים תדרי דיבור היו בגדר הנורמה. כלומר בין 5-10 דציבל ועם ירידה ב-2000 הרץ עד 50 דציבל וזאת עד שנת 2009. לא סביר ולא מתקבל על הדעת שרק בשנה האחרונה שמיעתו ירדה בכל תדרי הדיבור בעוד 15-20 דציבל. יתר על כן גם ה-SRT מעיד על אי התאמה בין בדיקת PT לבין בדיקת SRT שתדרי דיבור לא ירודים במידה שמופיעה בבדיקת PT. בנוסף לכך בעת היותו בוועדה נוהלה שיחה בעוצמה 20-25 דציבל, והתובע מחזיק ברשיון עד 15 טון ואינו מרכיב מכשיר שמיעה. לכל האמור לעיל הוועדה דוחה את הערר".

עוד קבעה הוועדה, כי אין מקום להפעלת תקנה 15. המשיב ערער על החלטת הוועדה לבית הדין האזורי.

4. בית הדין האזורי קיבל את ערעור המשיב על החלטת הוועדה, וקבע כי עניינו יוחזר אל הוועדה, על מנת שתסביר למשיב מהן האופציות העומדות בפניו, נוכח החלטתה לפסול את בדיקת השמיעה מיום 25.7.2010. עוד הורה בית הדין לוועדה לאפשר למשיב להמציא לה בדיקת שמיעה נוספת או כל מסמך רפואי אחר בעניין הירידה בשמיעה, ולאחר מכן תשקול שנית החלטתה.

5. המוסד ביקש רשות לערער על פסק דינו של בית הדין האזורי, וטען כי הוועדה נימקה היטב החלטתה, כי החלטתה התבססה על בדיקתה ועל סממנים אחרים, וכי הבחירה האם לשלוח את המשיב לבדיקות נוספות היא בתחום שיקול דעתה הרפואי של הוועדה. עוד נטען מטעם המוסד, כי הוועדה אינה מחוייבת להזהיר את המבוטח טרם פסילת ראייה מטעמו.

6. בהחלטה מיום 6.5.2012 התבקשה תגובת המשיב לבקשת רשות הערעור. המשיב טען בתגובתו, כי פסילת בדיקה רפואית בנימוק שהיא איננה הגיונית, מבלי לערוך לו בדיקה אחרת, או לפחות לאפשר לו להמציא בדיקת שמיעה אחרת שתתמוך בטענותיו, מהווה קיפוח של זכויותיו. החלכה בפסיקות בתי הדין לעבודה היא

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 51584-03-12

להעדיף את בדיקת השמיעה המאוחרת יותר, מה גם שמדובר בבדיקה שנערכה באותו מכון בו בוצעו בדיקות השמיעה הקודמות עליהן הסתמכה הוועדה. עוד טען המשיב, כי בבדיקת השמיעה אין זכר להאדרת תלונות מצידו, וכי למעשה הוא מקבל כיום טיפול רפואי בהתאם לבדיקה זו. באשר לשיחה שערכה עימו הוועדה טען המשיב כי עוצמת השיחה לא נמדדה ואף לא נבדקה האפשרות כי המשיב קורא שפתיים כפיצוי על הירידה בשמיעתו, וכי גם בבדיקה בקולן אינה תחליף לבדיקת שמיעה.

7. בהחלטה מיום 17.6.2012, לאחר שהתקבלה תגובת המשיב, ניתנה רשות הערעור. לצדדים ניתנה הזדמנות להשלים טיעונים בערעור.

8. המשיב חזר בהשלמת הטיעון מטעמו, בעיקרו דבר, על טענותיו בתגובתו. המערער לא הגיש השלמת טיעון מטעמו. משכך, נפנה למתן פסק הדין.

9. לאחר שעיינו בבקשת רשות הערעור, בתגובת המשיב, בהשלמת הטיעון מטעמו ובכל חומר התיק, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל.

10. הוועדה הסתמכה בבדיקתה על מכלול בדיקות השמיעה שנערכו למשיב בשנים האחרונות, שכולן היו דומות בתוצאותיהן, ולפיהן נמצאה למשיב ירידה בשמיעה בתדירויות הדיבור בין 5-10 דציבל, היינו- בטווח הנורמה, וירידה חמורה יותר בשמיעה בתדירויות הגבוהות. הוועדה הסבירה, כי בבדיקת השמיעה האחרונה שהציג בפניה המשיב, משנת 2010, מציגה תוצאה בלתי הגיונית לדעתה, מבחינה רפואית, לפיה חלה ירידה בשמיעתו של המשיב בתדירויות הדיבור בכ-15 עד 20 דציבל, וזאת בשנה אחת בלבד, וכעבור 32 שנות עבודה ברעש. עוד הסבירה הוועדה, כי בבדיקת ה-SRT מוכיחה אף היא כי הירידה בשמיעה בתדירויות הדיבור איננה חמורה עד כדי כך. בנוסף על כך הסבירה הוועדה, כי למשיב לא היה כל קושי לנהל שיחה רגילה, שהוועדה העריכה את עוצמתה בשיעור של 20-25 דציבל, וכן ציינה כי הבדיקה שנערכה למשיב באמצעות קולן היתה תקינה.

11. עיינו הרואות, כי הוועדה פירטה ונימקה היטב, בהתאם למומחיותה הרפואית, מדוע לא מצאה לנכון להסתמך על בבדיקת השמיעה משנת 2010, על אף שהיתה הבדיקה העדכנית ביותר שעמדה בפניה. ודוק, הוועדה לא פסלה את הבדיקה,

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 51584-03-12

אלא הסבירה מדוע התוצאה שנמדדה בה איננה הגיונית. הוועדה כן הסתמכה על בדיקה אחרת שבוצעה בה, בדיקת ה-SRT, כאמור. הוועדה הסתמכה בקביעתה על בדיקות השמיעה הקודמות שביצע המשיב ועל סממנים נוספים, כגון השיחה והקולן, בהתאם לידע המקצועי שברשותה. יוזכר כי בהתאם לפסיקתנו, ההחלטה על איזו בדיקה להסתמך, ואיזו בדיקה מהימנה יותר מבחינה רפואית, היא החלטה רפואית, שהוועדה היא המוסמכת לקבלה, ובית הדין לא יתערב בה. מה גם שבמקרה זה הוועדה, כאמור, נימקה נמק היטב מדוע אין הגיון רפואי בתוצאות אותה בדיקה לגבי תדירויות הדיבור.

נוכח האמור, לא מצאנו פגם משפטי בהחלטת הוועדה שלא להסתמך על הבדיקה משנת 2010, ומטעם זה אין מקום להחזיר אליה את עניינו של המשיב.

12. באשר לקביעתו של בית הדין האזורי לפיה היה על הוועדה להזהיר את המשיב טרם פסילת הבדיקה מטעמו, הרי שאין זה כך. יש להבחין בין ההלכה לפיה על הוועדה להזהיר מבוטח, ואף ליתן לו הזדמנות למשוך את עררו, טרם שהיא מפחיתה אחוזי נכות שהוענקו לו בוועדה קודמת, ובין המקרה דנן. במקרה זה, משהוועדה נימקה היטב, כאמור, מדוע היא מעדיפה להסתמך על בדיקות השמיעה הקודמות ולא על הבדיקה האחרונה, ומשהוועדה לא הפחיתה למשיב את שיעור הנכות שנקבע לו על ידי הוועדה מדרג ראשון, לא היה מקום לחייבה להזהיר את המשיב.

13. באשר לקביעה לפיה על הוועדה לאפשר למשיב להמציא לה בדיקות אחרות ייאמר, כי ההחלטה האם נדרשות לוועדה בדיקות נוספות או חומר רפואי אחר כלשהו היא החלטה רפואית המצויה בסמכותה הבלעדית של הוועדה. במקרה זה, משהוועדה הסתמכה על בדיקות השמיעה הקודמות וכן על סממנים אחרים בהתאם לידע הרפואי שברשותה, כגון השיחה והקולן, אף שעוצמתם לא נמדדה במדויק, הרי שלא מצאנו כי נפל פגם משפטי כלשהו בכך שלא ביקשה מהמשיב בדיקות נוספות, ואין מקום להחזיר את עניינו של המשיב אליה לצורך זה.

14. בשולי הדברים ייאמר, כי אם ישנן ברשות המשיב בדיקות שמיעה עדכניות נוספות המעידות על ירידה נוספת בשמיעתו, לעומת זו שנקבעה לו, פתוחה בפניו הדרך להגיש למוסד בקשה להחמרת מצב.

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 51584-03-12

15. סוף דבר - הערעור מתקבל. פסק דינו של בית הדין האזורי - בטל. אין צו להוצאות.

ניתן היום, ט"ז אלול התשע"ב (3 ספטמבר 2012), בהיעדר הצדדים ויישלח אליהם.

ורדה ויזט-ליבנה,
שופטת

יגאל פליטמן,
סגן נשיאה

נילי ארד,
נשיאה, אב"ד